

Kineziološke igre u dječjem vrtiću

Ladan, Karla

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:094330>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-03**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Karla Ladan
KINEZIOLOŠKE IGRE U DJEČJEM VRTIĆU
Diplomski rad

Zagreb, rujan 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Karla Ladan
KINEZIOLOŠKE IGRE U DJEČJEM VRTIĆU
Diplomski rad

Mentor rada:
Prof. dr. sc. Ivan Prskalo

Zagreb, rujan 2024.

Izjava o izvornosti diplomskog rada

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studentice)

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. IGRA	2
2.1. <i>PODJELA IGRE</i>	3
2.2. <i>KARAKTERISTIKE IGRE</i>	5
3. VAŽNOST I ULOGA IGRE U RAZVOJU DJETETA	6
4. IGRA I TJELESNI RAZVOJ DJETETA	8
5. KINEZIOLOŠKA IGRA	10
6. ULOGA ODGOJITELJA U KINEZIOLOŠKIM IGRAMA	13
7. PRIMJER KINEZIOLOŠKIH IGARA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI	15
7.1. <i>MLAĐA DOBNA SKUPINA</i>	15
7.2. <i>SREDNJA DOBNA SKUPINA</i>	16
7.3. <i>STARIJA DOBNA SKUPINA</i>	18
8. ISTRAŽIVAČKI DIO RADA	20
8.1. <i>CILJ I ZADATCI</i>	20
8.2. <i>METODA ISTRAŽIVANJA</i>	20
8.3. <i>POSTUPCI I MJERNI INSTRUMENTI</i>	20
8.4. <i>REZULTATI ISTRAŽIVANJA</i>	21
8.5. <i>KVANTITATIVNA POTVRDA ISTRAŽIVANJA POMOĆU HI – KVADRAT TESTA</i>	31
8.6. <i>RASPRAVA</i>	32
9. ZAKLJUČAK	34
LITERATURA	35

SAŽETAK

Svrha ovog rada je teorijski i istraživački prikazati spoznaje o kineziološkim igrama kao sredstvom poticanja tjelesnog razvoja. Igra je prirodni i spontani oblik učenja i upoznavanja svijeta oko sebe. Kineziološke igre su kombinacija pokreta i igre te kao takve postaju temelj za zdrav i skladan tjelesni razvoj. Primjena kinezioloških igara u dječjem vrtiću ima ulogu u rastu i razvoju djece te boljem razvoju motoričkih sposobnosti, kao i visokoj razini osjećaja ugone i zadovoljstva. Od velike je važnosti uloga odgojitelja koji mora igru prilagoditi djetetovim sklonostima, željama i interesima kako bi se ono aktivno uključilo i sudjelovalo. To ne samo da potiče veću motivaciju za tjelesnom aktivnošću nego stvara pozitivno iskustvo koje pomaže djetetu u razvoju pozitivnog stava prema tjelesnom vježbanju i igri.

Ključne riječi: igra, kineziološka igra, dijete, odgojitelj, tjelesna aktivnost

SUMMARY

The purpose of this paper was to provide a theoretical and research-based knowledge on kinesiology games as a means of promoting physical development. Play is natural and spontaneous form of a child's learning and discovering the world around them. Kinesiology games are a combination of movement and play and such become the foundation for healthy and harmonious physical development. The application of kinesiology games in kindergarten plays a role in growth and development of children and better development of motor skills as well as a high level of feeling of comfort and satisfaction. The role of the educator is very important, as he must adapt the game to the child's preferences, wishes and interests in order to actively involve and participate. It not only encourages greater motivation for physical activity but also creates a positive experience that helps the child develop a positive attitude towards physical exercise and play.

Key words: game, kinesiology game, child, educator, physical activity

1. UVOD

Igra u djetinjstvu je najvažnija pojava u životu, koja ima jako važnu i veliku ulogu. Od djetetove najranije dobi većina se aktivnosti odvija kroz igru, stoga ona predstavlja bitan dio zdravog odrastanja.

Igra je slobodna i spontana aktivnost, a njen značaj leži u fizičkom, spoznajnom i socio-emocionalnom razvoju djeteta. Rano i predškolsko razdoblje je razdoblje u kojem djeca stječu navike važnosti tjelesnog kretanja. Djeca na taj način razvijaju stavove i uvjerenja o vrijednostima zdravog načina života. Tjelesno vježbanje je važno za djecu zbog fizičkog razvoja, zdravlja srca i pluća, motoričkih vještina, prevencije pretilosti, stresa i anksioznosti. Igra i fizička aktivnost su središnji dio djetinjstva, stoga je bitno poticati djecu da budu tjelesni aktivna te im pružiti raznolike mogućnosti za igre i vježbanje. A to su kineziološke igre koje trebaju biti osmišljene kako bi obuhvatile što više raznovrsnih motoričkih gibanja da bi djeca razvila svoje motoričke vještine na što bolji način. Kroz kineziološke igre djeci se pruža raznolikost u aktivnostima i razvoj svih ključnih aspekata njihove motoričke sposobnosti.

U ovom radu opisat će se kineziološke igre te njihov utjecaj na razvoj djeteta. Cilj rada jest prikazati stavove odgojitelja o kineziološkim igrama te učestalost korištenja kinezioloških igara u dječjem vrtiću i na taj način osvijestiti odgojitelje o važnosti i dobrobiti integracije kinezioloških igara u odgojno-obrazovnim ustanovama.

2. IGRA

„Igra je najviši oblik istraživanja“ – Albert Einstein

Igra je osnovna i prirodna potreba svakog djeteta, spontana i dobrovoljna. Ima jednu od najvažnijih uloga u životu svakog djeteta. Kroz igru se razvijaju tjelesne, intelektualne i socio-emocionalne sposobnosti. Dijete se kroz igru afirmira, vlastitom aktivnošću stječe nove spoznaje o sebi i ljudima. Ona ispunjava privatne funkcije igrača, tj. oslobađa od napetosti, olakšava frustracijske situacije, rješava konflikte te zadovoljava dječje želje i potrebu da se osjeća odraslim. Igra je dječja praksa, slobodno djelovanje koje je izvan običnoga realnog života (Rajić i Petrović-Sočo, 2015 prema Klarin, 2017).

Igra je otvorena, vanjska (praktična) aktivnost djeteta, iz koje ističemo sljedeće karakteristike:

- igra je simulativno ponašanje;
- igra je autotelična aktivnost;
- igra ispunjava privatne funkcije igrača;
- igra se izvodi u stanju optimalnog motivacijskog tonusa (Matejić, 1978 prema Duran, 1995).

Bruner (1976) smatra da se fenomen igra ne može potpuno i nepogrešivo obuhvatiti jednom definicijom. Predmet je proučavanja ne samo psihologije, nego i pedagogije, socijologije, antropologije, etnologije i sl. (Duran, 1995). „Većina autora koji se bave igrom, a pripadaju različitim pravcima, zadovoljava se time što pokušava odrediti i sistematizirati svojstva za razlikovanje igre od ostalih vidova aktivnosti, dajući tako više ili manje sustavno opisano određenje igre.“ (Duran, 1995, str. 14.)

S kineziološkog aspekta gledanja, igra je najstariji oblik tjelesne i zdravstvene kulture, spontana i slobodno izabrana aktivnost čovjeka čija su glavna obilježja raznovrsnost kretnih struktura i visoka razina osjećaja ugone i zadovoljstva (Lorger, Findak i Prskalo, 2013). „Upravo je igra najčešća aktivnost i najizrazitiji oblik dječje aktivnosti. Iako se zna reći kako se cijeli život igramo i da nikad ne prestajemo biti dijete koje se voli igrati bez obzira koliko godina imamo, poznato je da se najviše igramo u djetinjstvu. Tada najviše učimo i razvijamo se“ (Findak, 1995, str. 39). Nadalje Findak (1995) navodi da je za dijete predškolske dobi igra „sve“. Sadržava sve ono što je

potrebno za razvoj djeteta, tj. pruža mu zadovoljstvo. Navodi i izraz igra kao „život“ kojeg objašnjava kao fiziološku potrebu djeteta za tjelesnom aktivnošću. Dijete postiže povoljno i pozitivno emocionalno stanje i dobiva volju i želju za uključivanjem i sudjelovanjem u igri.

2.1. *PODJELA IGRE*

Igra je temeljni oblik djetetove aktivnosti i istraživanja svijeta oko sebe, a promatraju je brojni stručnjaci iz različitih područja odgoja i obrazovanja. Danas poznajemo nekoliko podjela igre.

S obzirom na spoznajnu razinu i njezin razvoj jedna podjela igre se nalazi u knjizi *Igra i dijete, dijete i igra* autorica Vlaste Grgec-Petroci, Mirte Vranko i Jelene Rebac. Autorice su igru podijelile na:

- funkcionalnu igru;
- konstruktivnu igru;
- igru pretvaranja;
- igre s pravilima (Grgec-Petroci, Vranko i Rebac, 2009).

Funkcionalna igra predstavlja najjednostavniji oblik igre pri kojem dijete koristi vlastite dijelove tijela (uz dodatne predmete ili bez njih) kako bi se zabavilo. Javlja se u ranoj fazi života u fazi dojenja (Grgec-Petroci i sur., 2009). U ovoj igri pokreti nemaju određen cilj već se ponavljaju zbog zadovoljstva koje uzrokuju. U djetetu s funkcionalnom igrom sazrijevaju nove motoričke, osjetilne i perceptivne funkcije. S jedne strane dijete ispituje te funkcije dok s druge strane ispituje osobitosti objekta (Duran, 1995). Nakon funkcionalne igre slijedi konstruktivna igra koja se javlja nakon navršene prve godine te je prisutna cijelo djetinjstvo. Obilježje ove igre je sloboda djeteta da stvori nešto na maštovit i kreativan način. Da bi se to uspjelo, potiče ih se s različitim sadržajima, rekvizitima i pomagalima.

Igra pretvaranja javlja se poslije navršene druge godine života. Važnost postiže u dobi između 4. i 5. godine. Djeca u ovoj igri počinju upotrebljavati predmete ili osobe kao simbole za nešto što inače nisu. Djeca prvo koriste jednostavnije pokrete pa sve složenije do pojave složenih „scenarija“ i zapleta. Zadnja vrsta igre je igra s pravilima, najpoznatiji je tip igre. Sastoji se od

unaprijed poznatih pravila i ograničenja kojih se pridržavaju svi igrači te unaprijed određeni cilj poput igre skrivača, loptanja, društvenih igara Čovječe, ne ljuti se, igre s kartama i dr. (Grgec-Petroci i sur., 2009). Karakteristične su za razdoblje od 7. do 11. godine, a zadržavaju se i razvijaju tijekom cijelog života. Djeca ih primjenjuju nakon 4. godine života. Igre s pravilima važno su odgojno sredstvo jer se djeca susreću s pravilima te ih na taj način učimo odgovornosti u životu.

Ove četiri vrste igara pomažu djetetu razviti koncentraciju, pažnju i bolju socijalnu komunikaciju. Dijete se uči surađivanju s drugima, toleranciji, pridržavanju pravila, međusobnom pomaganju, ali i nošenju s uspjehom i neuspjehom (Grgec-Petroci i sur., 2009).

Sljedeća podjela igara je iz knjige *Dijete i igra* autorice Mirjane Duran. „Postoji velika igrovna raznolikost u djetinjstvu, mnogostranost i složenost igre, međuodnos i preklapanja, što umanjuje vrijednost svake klasifikacije. Cjelokupna lokupna igrovna raznolikost djetinjstva najčešće se u literaturi razvrstava u tri kategorije:

- funkcionalna igra
- simbolička igra
- igre s pravilima“ (Duran, 1995, str. 16).

Funkcionalnu igru autorica Duran (1995) objašnjava kao igru novim funkcijama koje u djetetu sazrijevaju – motoričkim, osjetnim, perceptivnim. U ovoj igri se dijete nalazi u situaciji u kojoj posjeduje dovoljno slobode da može istraživati, ispitivati, propitkivati svoje mogućnosti, sposobnosti i funkcije. Javlja se paralelno sa senzomotoričkom inteligencijom. Prema psihologu Jeanu Piagetu senzomotorička inteligencija je drugo razdoblje razvoja djeteta, javlja se u periodu od 2. do 7. godine djetetova života. Simbolička igra ili igra pretvaranja, igra uloga, važna je pojava većini psihologa koji je promatraju. Smatraju je razvojnim fenomenom jer otkriva razinu psihičkog razvoja djeteta. U ovoj igri dijete se nalazi u različitim situacijama te mora ispuniti različite zadatke. Uloge koje koriste su najčešće od ljudi koji ih okružuju kao što su uloga majke i oca, bake i djeda. Nakon odabrane uloge, stvaraju igrovnu situaciju odnosno stvara se ozračje koje odgovara stvarnoj situaciji. Zatim se dočaravaju djelatnosti koje su vezane uz tu ulogu. Igre s pravilima su posljednji tip igre. U ovim igrama dijete nema slobodu u razvoju mašte nego ih upoznaje s unaprijed poznatim pravilima i ograničenjima. Piaget smatra da igre s pravilima utječu na djetetov moralni razvoj jer postoje određena pravila, kodeks časti i kolektivna disciplina koje zahtijevaju komunikaciju među igračima kako bi se regulirali društveni odnosi u grupi (Duran, 1995).

2.2. KARAKTERISTIKE IGRE

Igra je najizrazitiji oblik dječje aktivnosti kroz nju dijete zadovoljava svoje želje i potrebu da se osjeća odraslim.

Neke karakteristike igre su:

- Igra je slobodna i spontana aktivnost djeteta
- Igra ne obuhvaća dostizanje nekog specifičnog cilja jer je sam proces igre važniji od rezultata
- Tijek igre i njezin ishod su uvijek neizvjesni
- Igra je sažeto i skraćeno ponašanje
- Propisana je, u smislu prihvatanja međusobnih dogovora i pravila koji vrijede do trenutka kad se uvode i vrednuju nove zakonitosti
- Igru karakterizira divergentnost, tj. ponašanje organizirano na nov i neobičan način gdje sve može biti naopačke
- Igra je fiktivna u odnosu na stvarni svijet

(izvor: <https://www.djecji-vrtic-ploce.hr/dijete-i-igra/>)

3. VAŽNOST I ULOGA IGRE U RAZVOJU DJETETA

Važnost igre za djetetov razvoj naglašava veliki broj autora koji se bavi pedagogijom. Igra je neizostavni dio ljudskog života. Ljudi se ne igraju samo u djetinjstvu nego, nego i u ostalim razdobljima života. Došen-Dobud (2016) smatra kako igra dovodi do unutrašnjeg i vanjskog mijenjanja djeteta, tj. da ga čini životno jačim, sposobnijim, društvenijim i razvijenijim. Dokazano je da je igra temelj dječjeg razvoja, tjelesnih, socijalnih, intelektualnih i socio-emocionalnih sposobnosti (Lazar, 2007).

Igra je za dijete osnovni i najvažniji oblik njegova života i aktivnosti. Ona za djecu predstavlja aktivnost kojom zadovoljavaju svoje osnovne potrebe, razvijaju umne i stvaralačke sposobnosti, uče i socijaliziraju se. Tijekom igre obogaćuje se djetetova ličnost, razvijaju sposobnosti te stječe iskustvo. Snalazeći se u novim situacijama, dijete postaje veoma snalažljivo te na taj način razvija vlastitu inteligenciju. Igra mu omogućuje i napredovanje u obrazovanju jer proširuje njegova znanja i zapažanja. Kroz igru dolazi i do emocionalnog rasta i razvoja i razvoja ličnosti te osposobljava dijete za još uspješnije svladavanje teškoća, smetnji i prepreka u igri. Također se kroz igru izražava radoznalost, osjetljivost, ali i fizička aktivnost i potreba za suradnjom i zajedništvom među sudionicima igre. Igra je također jedan od najboljih načina da dijete otkrije samog sebe, iskaže svoje želje, strahove, nevolje i razne druge teškoće. Stupanjem u interakcije s drugom djecom, dijete razvija socijalna osjećanja kao osjećaj pripadanja zajednici, međusobne simpatije i drugo. Dijete u igri izrađuje svoj način komuniciranja, obraćanja drugima i socijaliziranja.

„Interakcija u igrama (kao u autonomnoj dječjoj aktivnosti) javlja se na tri razine, a to su:

1. Interakcija i komunikacija na realnom planu (za vrijeme i u vezi igre)
2. Igrovna interakcija i komunikacija propisana zadanom interakcijskom matricom
3. Iskazivanje stvarnih socijalnih odnosa koji su postali predmetom igre a priroda izvedbe zahtijeva da se unutar igrovne interakcijske matrice ispolje“ (Duran, 1995, str. 114)

Dječji razvoj ovisi o kvaliteti, kvantiteti i raznovrtnosti dječjih igara. Ona proširuje dječje sposobnosti te je važna za razvoj tjelesnih sposobnosti. Autori Findak i Delija (2001) navode da igra nikako ne smije biti nagrada ili kazna za poslušnost ili neposlušnost djeteta. Također, ističu da je igra oduvijek bila jedna od temeljnih potreba djeteta te da će to uvijek i ostati. „Dakle, igra je

najprirodniji, pa zbog toga i najznačajniji oblik aktivnosti djeteta rane i predškolske dobi. Aktivnost djeteta u igri izraz je njegovih potreba, zbog čega je igra: najprirodniji put za upoznavanje djeteta, nezamjenjivo sredstvo u rastu i razvoju djeteta te nezamjenjivo sredstvo u odgoju djeteta i sl.“ (Findak i Delija, 2001, str. 68).

Kroz igru, možemo uvidjeti stupanj djetetova razvoja. Dijete kroz igru upoznaje svijet, istražuje okolinu, daje značenje okolini, uživaljava se i zamišlja. Također, uči pravila ponašanja, različite socijalne uloge, rješavati sukobe, suočava se s ograničenjima, uspoređuje s drugima i sl. No, u igri možemo uočiti i nedostatke i poteškoće u njegovu razvoju. Dijete u igri trebamo promatrati jer je igra ogledala u kojem se odražava sve ono što dijete osjeća, misli, doživljava i želi. „Dijete s igrama raste, a igre rastu s njim. One su jedinstven i djelotvoran način prirodnog učenja“ (Klarin, 2017, str. 32). Sve ono što dijete ne može izraziti riječima, izražava kroz igru. Uključivanjem i promatranjem u dječju igru stječemo uvid u to kako se djeca osjećaju, što misle, što im se dogodilo i kako doživljavaju svijet oko sebe. Važno je stoga omogućiti djetetu dovoljno vremena za igru i zabavu, jer osim što će biti sretno i zadovoljno, psihički i emocionalno će sazrijevati pa će kasnije lakše prihvaćati i bolje organizirati vlastite radne obaveze (Grgec-Petroci i sur., 2009).

4. IGRA I TJELESNI RAZVOJ DJETETA

Različiti pokreti tijela tijekom igre djeluju na tjelesni aspekt razvoja kod djece. Igra djeci omogućuje razvijanje svih motoričkih sposobnosti kao što su: kordinacija, ravnoteža, fleksibilnost, brzina, snaga, preciznost. Razvijene sposobnosti služe uspješnijem rješavanju i izvođenju motoričkih zadataka te na taj način omogućuju uspješno kretanje (Pejčić i Trajkovski, 2018). Javljaju se u prve tri godine života i temelje se na jednostavnijim motoričkim obrascima, a daljnjim tjelesnim razvojem motoričke vještine se mijenjaju i usavršavaju (Klarin, 2017). Smatra se da motoričke aktivnosti pridonose učenju, tj. da pružaju stimulaciju za mozak. „Iako se u našoj kulturi motorički razvoj odvaja od učenja i razvoja mozga, u stvarnosti su oni tijesno povezani. Mozak je potpuno odgovoran za sve pokrete i svi su oni zabilježeni u njemu“ (Goldberg, 2003, str. 56).

Motorički razvoj u ranom djetinjstvu prema Klarin (2017) promatra se kroz dva razvojna smjera:

- razvoj grube motorike
- razvoj fine motorike

Gruba motorika se odnosi na sposobnost izvođenja pokreta tijela korištenjem velikih mišićnih skupina. To uključuje aktivnosti kao što su hodanje, trčanje, skakanje, penjanje i sl. Razvoj grubih motoričkih vještina ključan je za cjelokupan tjelesni razvoj djeteta. Fina motorika se odnosi na sposobnost kreiranja pokreta pomoću malih mišićnih skupina ruku i zglobova. Ono uključuje aktivnosti u kojima dijete mora upotrebljavati prste kao što su crtanje, rezanje škare, oblikovanje prirodnih materijalima, vezanje vezica, pisanje (Lazar, 2007).

Zanimanje za različite vrste igara ovisi o tome koliko je motorički sustav razvijen, stoga se fizičke aktivnosti razlikuju od djetinjstva do adolescencije. Igre djece uključuju korištenje grubih motoričkih vještina, a to su penjanje, skakanje, trčanje i micanje velikih predmeta. Također zahtjeva energiju i fizičku sposobnost, a kao rezultat toga dovodi do daljnjeg usavršavanja fizičkih sposobnosti (Yawkey i Pellegrini, 2018).

Među raznim tjelesnim aktivnostima važno mjesto u dječjem životu ima igra. Ona se temelji na mnogim jednostavnim i složenim pokretima. Velika većina igara sadržava čitav niz pokreta kao što su hodanje, trčanje, bacanje, hvatanje, skakanje i sl. Korištenjem raznovrsnih pokreta osigurava

se i pozitivan utjecaj na dječji organizam. Pokreti u igri ovise o situaciji, a s obzirom da se situacije mijenjaju, mijenjaju se i pokreti. Možemo zaključiti kako igre temeljene na pokretu imaju izrazito velik utjecaj na razvoj motorike djeteta, jer ne ovise o njegovom prethodnom znanju ili spremnosti. Igra na taj način pomaže djetetu da usvojene pokrete primjenjuje na različite načine u raznim životnim situacijama. Upravo na ovakav način, igra postaje učinkovita metoda usvajanja i oblikovanja pokreta što pridonosi dječjem tjelesnom razvoju (Kosinac, 2011).

Potičući dijete da se što više kreće i vježba, utječemo na razvoj svih motoričkih sposobnosti. Razvoj motorike je važna motivacija za djetetovo kretanje i bavljenje tjelesnom aktivnošću. Važnu ulogu imaju odrasli i vršnjaci koji uključuju dijete u razne aktivnosti (Starč i sur., 2004)

5. KINEZIOLOŠKA IGRA

Kineziološka igra oblik je igre koji je usko povezan s tjelesnom aktivnošću i kinezologijom. Kroz kineziološke igre, djeca se potiču na tjelesnu aktivnost, vježbanje i kretanje na način koji je prilagođen njihovom tjelesnom rastu i razvoju. Redovita tjelesna aktivnost jedan je od ključnih faktora za zdrav život. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) tjelesnu aktivnost definira kao svaki pokret tijela koji izvode skeletni mišići, a koji zahtijeva potrošnju energije iznad razine mirovanja, uključujući aktivnosti koje se izvode tijekom rada, igranja, putovanja i rekreacijskih aktivnosti.

Kineziološka igra je vrsta aktivnosti koja kombinira kretanje s igrom, a njome se potiče fizički razvoj, koordinacija, motoričke vještine i opće zdravlje. U kineziološkim igrama uključeni su svi dječji kapaciteti koji omogućuju mnogostruki razvoj samog djeteta i njegove ličnosti. Kineziološke igre koje se pojavljuju u predškolskom odgoju najčešće su povezane s verbalnim izražavanjem djeteta. Tako možemo reći da su govor i pokret usko povezani u igri, ali naravno to nisu samo govor i pokret, nego govor i glazba, ples ili pjevanje). Zato je važno naglasiti da bez obzira na to o kojoj se igri radi, ako u njoj dominira pokret, ona se naziva kineziološkom igrom.

Petrić (2019) ističe poseban značaj kinezioloških igara, a definira ih kao skup različitih motoričkih znanja koja su potrebna za smisleno ostvarenje određenih ciljeva. Kineziološku igru autorica Pejčić (2005) definira kao igru u kojoj se dijete kreće. Navodi da igra s odgojnih aspekata nema negativnu stranu, odnosno da se dijete igrajući može razvijati samo u pozitivnom smjeru. Kroz igru dijete razvija različite sposobnosti i znanja. Prema Ivanković (1971) cilj kineziološke igre nije samo tjelesni odgoj. Pomoću nje ispunjavamo zadatke umnog odgoja. Dijete mora naučiti razmišljati o igri koju igra.

Kineziološke igre mogu obuhvaćati širok spektar aktivnosti, uključujući trčanje, bacanje, okretanje, skakanje, hvatanje, vježbe ravnoteže, grupne igre i druge oblike kretanja. Kroz njih djeca ne razvijaju samo motoričke vještine, već i poboljšavaju kondiciju, koordinaciju, ravnotežu te razvijaju svijest o vlastitom tijelu. Također mogu doprinijeti razvoju socijalnih vještina, suradnje i razumijevanja. Potiču djecu na zajedničko sudjelovanje, dijeljenje i interakciju s drugom djecom.

Važno je napomenuti da kineziološke igre ne pružaju samo zabavu, već i promiču zdrav način života, tjelesnu aktivnost i svijest o važnosti redovitog vježbanja. Kroz ove igre, djeca mogu

naučiti važnost održavanja aktivnog i zdravog tijela, što može imati pozitivan utjecaj na njihov cjelokupni razvoj i dobrobit (Lazar, 2007).

Postoje različite vrste kinezioloških igara. U knjizi *Kineziološka metodika u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju* autor Vilko Petrić (2019, str. 77) razlikuje sljedeće vrste kinezioloških igara:

- pojedinačne
- ekipne
- hvatačke.

„Pojedinačne kineziološke igre prepoznatljive su po tome što sva djeca u skupini imaju isti motorički zadatak, odnosno svako dijete ponaosob teži ispunjenju cilja (bez suradnje s ostalom djecom)“ (Petrić, 2019, str. 77). Primjer takvih igara mogu biti vježbe ravnoteže, skakanje u vreći ili natjecanje u preskakanju užeta. Ove igre se igraju samostalno, svako dijete sudjeluje za sebe, a cilj je unaprijediti vlastite motoričke vještine i tjelesnu kondiciju.

„Ekipne kineziološke igre karakterizira podjela skupine djece u dvije ili više ekipa koji se mogu međusobno natjecati ili bez natjecanja, zasebno kao ekipe, izvršavati određeni motorički zadatak – igre gdje svaka ekipa od četvero djece prenosi strunjaču na određeno mjesto na vježbalištu ili svaka ekipa u svoju kutiju skuplja loptice, u parovima prenose loptu, sve štafetne igre...“ (Petrić, 2019, str. 78). Primjer ovih igara može biti nogomet, rukomet, košarka ili bilo koja druga sportska aktivnost u kojoj se igrači dijele u timove i surađuju kako bi se postigao zajednički cilj.

„Hvatačke kineziološke igre karakterizira to što se djeca dijele na lovce i lovine. Primjerice, jedno dijete ili više njih su lovci, a ostali su lovine koje bježe od lovaca dok ih oni pokušavaju uhvatiti“ (Petrić, 2019, str. 79). Ove igre potiču koordinaciju, brzinu, agilnost i taktičko razmišljanje te promiču suradnju i timsku strategiju među igračima.

Neljak (2009) kineziološke igre podijelio je na:

- biotičke (spontane) igre

- igre pretvaranja
- igre stvaranja
- igre s jednostavnim pravilima
- igre sa složenim pravilima.

Biotičke (spontane) igre javljaju se u prvih nekoliko mjeseci života i traju sve do kraja druge godine života. U dojenačkoj dobi djeca započinju igru spontano igrajući se upotrebom jednostavnih mišićnih pokreta koje ponavljaju. Primjer: treskanje zvečkom, uzastopno baca isti predmet na pod, povlačenje igračke koja svira, guranje lopte, skakanje i sl. Potrebno je djeci u tom razdoblju osigurati igračke koje će izazvati njihovu znatiželju, potaknuti na igru te tako utjecati na njihov razvoj.

Igre pretvaranja javljaju se otprilike oko druge godine života, a najviše su zastupljene u četvrtoj i petoj godini života djeteta. S polaskom u školu polako nestaju. U ovim igrama djeca upotrebljavaju predmete ili ljude kao simbol za ono što inače nisu. Radnje u ovim igrama je uglavnom su djeci bliske i poznate situacije i priče. A mogu se izvoditi i uz glazbu i pokret.

Igre stvaranja javljaju se oko treće godine života te traju do kraja školske dobi. Koristeći različite predmete, djeca pokušavaju nešto stvoriti. U ove igre spadaju građenje, rezanje i lijepljenje, izrada figurica od plastelina, tuljaca od papira i dr. Važnost je u tome što dijete vlastitom aktivnošću stječe nove spoznaje i iskustva o sebi i okolini. S obzirom da imaju utjecaj na razvijanje motorike, mogu se svrstati u kineziološke igre.

Igre s jednostavnim pravilima pojavljuju se u petoj godini. Kao što je već rečeno u poglavlju o podjeli igara, to su igre koje se igraju prema već unaprijed poznatim pravilima i ograničenjima u kojima postoji unaprijed određeni cilj. Poznate igre ove vrste su igra lovice, igra školice, igra skrivača, itd.

Igre sa složenim pravilima javljaju se netom prije polaska u školu. To su određene društvene igre, ali i igre u kojima dolazi do više tjelesnih pokreta, kao npr. Graničar.

6. ULOGA ODGOJITELJA U KINEZIOLOŠKIM IGRAMA

Odgojitelji u ranoj i predškolskoj dobi su uz roditelje, stup povjerenja i uzor djeci. Utjecaj odgojitelja na razvoj djece je neosporan, ulijeva povjerenje, utječe na razvoj samopouzdanja i vjerovanje u sebe. „Nerijetko je kineziološka aktivnost, koja se organizirano provodi u odgojno-obrazovnoj ustanovi, jedina prilika u kojoj se djeca rane i predškolske dobi mogu baviti tjelesnom aktivnošću, što dodatno ističe važnost tjelesne aktivnosti u društvu koje karakterizira sjedilački način života“ (Petrić i sur., 2019, 86).

Prskalo i sur. (2014) navode da su odgojitelji prve osobe koje djecu uvode u organizirano tjelesno vježbanje i da će njihovi stavovi imati značajan utjecaj na stavove djece. Autor Pejčić (2005) navodi: „Odgajatelj je osoba koja stvara uvjete, potiče, savjetuje i rukovodi dječjim aktivnostima te je istodobno i izvor važnih informacija za rješavanje zadataka. Njegova važna uloga u odgojno-obrazovnom procesu jest stvaranje zajednice u kojoj se djeca dobro osjećaju, odnosno, u kojoj se njezin svaki član osjeća važnim i poštovanim, sigurnim u sebe, u svoje sposobnosti i životno iskustvo koje ima. Odgajatelj to može ostvariti ako je siguran u svoja stručna znanja , u svoje sposobnosti organizacije i rukovođenja aktivnostima, u svoje metodičko umijeće poučavanja te ako do izražaja dolaze i njegove ljudske kvalitete: poštovanje mogućnosti svakog djeteta, suosjećanje, razumijevanje i pomoć u rješavanju potencijalnih problema.“ (str. 33)

„Pri odabiru kineziološke igre odgojitelj se uvijek treba voditi ciljem koji želi postići, ali nužno je i poštivati interes djeteta kako bi ono bilo motivirano za aktivno sudjelovanje“ (Petrić, 2019, str. 79). Kako bi igra imala maksimalan učinak, odgojitelj mora pravilno balansirati između postavljenih ciljeva i djetetovog interesa. Ako se ne bude poštivao djetetov interes, može se dogoditi da djeca gube motivaciju za aktivnim sudjelovanjem. Dijete će se manje angažirati i truditi ako se ne osjeća osobni interes ili zabava u igri. Stoga je ključno poštivati interes djeteta prilikom odabira kineziološke igre. Kada se igra prilagodi djetetovim sklonostima, željama i interesima dijete će se aktivno uključiti i sudjelovati. To ne samo da potiče veću motivaciju za tjelesnom aktivnošću nego stvara pozitivno iskustvo koje pomaže djetetu u razvoju pozitivnog stava prema tjelesnom vježbanju i igri.

Odgojitelj je osoba koja je zadužena za objašnjavanje, demonstriranje i prikazivanje pravila djeci. Zadatak odgojitelja je i planiranje igre te procjenjivanje granaica igre. Autor Pejčić (2005)

navodi da je za pravilno osmišljenu igru nužna dobra organizacija koja uključuje ispravne izbore igara, teren koji je prilagođen izabranoj vrsti igre, odgovarajuća pomagala te rekvizite, odgovarajući plan i raspored sudionika igre, odnosno djece.

Zadaća odgojitelja je da dobro opiše igru i pravilno je demonstrira. Po potrebi, radi dodatnih objašnjenja, igru je potrebno prekinuti. Odabir igre mora biti takav da u igri mogu sudjelovati sva djeca te pomno pratiti tijek igre i nadzirati svu djecu. Posebnu pozornost treba biti usmjerena na djecu koja su slabije razvijena od drugih, koja su plašljiva i sl.

„Dakako, sve to treba provoditi tako da se ne sputavaju ni dječja inicijativa ni stvaralaštvo. Naprotiv, treba učiniti sve, i malo više od toga, da igra za dijete predškolske dobi bude i ostane trajna vrijednost“ (Findak, 1995, str. 41). Dakle, ravnoteža između pedagoških ciljeva i djetetovih interesa ključna je za uspješan odabir kinezioloških igara te stvaranje poticajnog i korisnog okruženja za dječji tjelesni i emocionalni razvoj.

Raznolikost kinezioloških igara pruža odgojiteljima beskrajne mogućnosti za stvaranje zdravih aktivnosti za djecu. Izuzetno je važno jer oblikuje navike i stil života djece u budućnosti, potičući ih na fizičku aktivnost i zdrave životne navike.

7. PRIMJER KINEZIOLOŠKIH IGARA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

7.1. MLADA DOBNA SKUPINA

Igre za djecu u dobi od 3 do 4 godine ne smiju biti previše zahtjevne te trebaju biti što jednostavnije sadržajem i pravilima. Važnost igre u ovoj dobi je omogućiti djetetu zadovoljenje potrebe za kretanjem. U nastavku se navode primjeri kinezioloških igara namijenjenih mlađoj dobi.

BOC, BOC IGLICAMA

Igra „Boc, boc iglicama“ se igra tako da jedno dijete (jež) čučne, a ostala djeca stanu u krugu bockajući dijete unutar kruga recitirajući stihove:

„Boc, boc iglicama

ne diraj ga ručicama

bode, bode jež

bit će suza, bježi!“

Zatim djeca krenu bježati, a dijete koje je jež mora nekoga uhvatiti. Koga ulovi taj postaje jež te se igra nastavlja.

IDE MACA OKO TEBE

Djeca formiraju krug sjedeći u turskom sjedu. Jedno je dijete „maca“ i u ruci ima nekakav predmet (loptica, klupko vune i sl.) koji stavlja nekome od djece koja sjede iza leđa. „Maca“ obilazi krug oko djece uz pjesmu:

„Ide maca oko tebe, pazi da te ne ogrebe.

Čuvaj mio rep da ne budeš slijep.

Ako budeš slijep, otpast će ti rep.“

Kada se pjesma završi „maca“ stavlja predmet nekom, dijete iza kojeg se nalazi predmet lovi „macu“ koja se pokušava spasiti sjedajući na njegovo mjesto.

PTIČICE U GNIJEZDU

Po igralištu razmjestimo onoliko obruča (gnijezda) koliko ima djece. Djeca su ptičice i lete po igralištu. Kada odgojitelj poviče „jastreb“, on doleti, a sve ptičice odlete u gnijezda i sunožno skoče u njega. Ako su sve ptičice u gnijezdu odleti, ptičice iskoče iz gnijezda i ponovo lete po igralištu, a ako jastreb ulovi koju pticu zamjenjuju ulogu.

VJETAR

Na jednoj strani omeđenog igrališta stoji „vjetar“. Na drugoj strani igrališta, na udaljenosti 10 m, djeca stoje u jednoj vrsti. Odvija se dijalog:

Vjetar: „Ja sam vjetar dižem prah, zar vas djeco nije strah?“

Djeca: „Ti si vjetar dižeš prah, al' nas djecu nije strah.“

Vjetar: „Ako ja zapušem?“

Djeca: „Mi ćemo pobjeći!“

Na to djeca pretrče preko igrališta na suprotnu stranu na kojoj stoji „vjetar“, a on trči na stranu na kojoj su stajala djeca. Koga on ulovi, taj postaje njegov pomagač u lovu. Igra se nastavlja sve dok ne ostane samo jedno dijete koje postaje „vjetar“.

BALONI U ZRAKU

Svako dijete ima svoj balon, krećući se po prostoru najstoji održati balon u zraku. Cilj je da balon što duže bude u zraku. Dijete čiji balon padne ispada iz igre, a pobjednik je dijete čiji balon posljednji ostane u zraku.

7.2. SREDNJA DOBNA SKUPINA

Djeca u dobi od 4 do 5 godina imaju povećanu potrebu za kretanjem nego djeca mlađe dobne skupine. Za njih su prikladnije i igre složenijeg kretanja, ali je i dalje riječ o jednostavnim igrama. Djeca iz ove dobne skupine mogu bolje razumjeti pravila igre. U nastavku se navode neke kineziološke igre namijenjene za srednju dobnu skupinu.

TKO ĆE PRIJE

Djeca su podijeljena u nekoliko skupina. Pored svake skupine u košari se nalaze predmeti različite veličine i težine. Na određenoj udaljenosti ispod svake skupine nalazi se prazna košara u koji djeca moraju prenijeti predmete koji se nalaze na njihovoj strani. Svatko uzima po jedan predmet iz košare te ga prenosi na drugu stranu. Kada se vrati u svoju skupinu kreće sljedeće dijete i tako redom. Pobjeđuje ona skupina koja je prva prenijela sve predmete na suprotnu stranu.

BOJA, BOJA

Jedno dijete lovi. Prije nego što započne loviti naglas kaže na primjer: „Boja, boja žuta!“ Sva djeca potrče kako bi pronašli i dotaknuli nešto žuto, dok ih ono dijete koje lovi pokušava uhvatiti. U trenutku kada neko dijete uhvati nešto žute boje, spašen je i ne može ga se uloviti. Ako je dijete koje lovi uspjelo nekoga uhvatiti prije nego što je on dotaknuo tu boju, uhvaćeni postaje onaj koji lovi i oglašava drugu boju. U suprotnom i dalje lovi isto dijete.

LEDENA KRALJICA

Jedno dijete je „ledena kraljica“. Ona lovi drugu djecu i koga dotakne, taj se zaledi i ne smije se više micati. Druga djeca mogu ponovno odlediti zaleđenog igrača toplim dodirrom. No, taj igrač mora paziti da i njega „ledena kraljica“ ne zaledi. Cilj je da „ledena kraljica“ zaledi sve igrače. Ako netko bude zaleđen tri puta tada on postaje „ledena kraljica“.

LIJA I GUSKE

Jedno dijete je „lija“, a sva ostala djeca su „guske“ i stanu u krug oko „lije“. Djeca u krugu moraju biti neparan par. Djeca idu u kolo i pjevaju:

„Lijo, prije, gdje si, gdje si?“

Hajd da vidiš guščice!“

Pjesmu otpjevaju dva puta, a zatim se dvije „guščice“ brzo uhvate za ruke. Dijete koje ostane bez para lovi „lisica“. Kada se „guska“ nađe u velikoj opasnosti da će „lija“ uloviti, pridruži se jednom paru, treća „guska“ odmah napušta taj par. Zatim „lija“ lovi nju. Uhvati li „lija“ „gusku“, uloge se mijenjaju.

GUSJENICA

Djeca formiraju kolone koje se nalaze iza startne linije. Svaki igrač uhvati igrača ispred sebe oko struka. Na znak, svi potrče do stalka, zaobiđu ga i vrate se na start. Pobjednik u ovoj igri je ekipa koja prva dođe do cilja bez da joj se raspala gusjenica. U slučaju da gusjenica pukne, svi se igrači moraju vratiti na start i ponovno krenuti.

7.3.STARIJA DOBNA SKUPINA

Djeca od pete godine života pa do polaska u školu imaju razvijenije motoričke sposobnosti, izdržljivija su, brža i preciznija. Intelektualne sposobnosti razvijenije su, stoga igre mogu uključivati i složenija pravila i ciljeve. U nastavku se navode neke kineziološke igre namijenje za stariju dobnu skupinu.

SAKUPLJANJE ČUNJEVA

Djeca su rapoređena u kolone te stoje iza startne crte. Ispred svake su označena mjesta kraj kojih je postavljen po jedan čunj. Na znak odgojitelja, prvo dijete iz kolone kreće prema čunjevima te ih sakuplja. Kada uzme zadnji čunj, vraća se do svoje kolone te ih predaje sljedećem koji ih vraća na označena mjesta. Zadatak završava kada svako dijete dođe na red, a pobjednik je najbrža ekipa.

GLAZBENE STOLICE

Odgojitelj slaže stolice u krug tako da su naslonjači okrenuti prema unutra te jednom stolicom manje od broja igrača. Odgojitelj pušta glazbu, a djeca plešu oko stolica slijedeći ritam. U trenutku kada glazba stane, svi nastoje sjesti na jednu od stolica. Ispada onaj igrač koji ostane bez stolice te povlači jednu stolicu iz igre. Igra se ponavlja sve dok u posljednjem krugu ne ostane samo jedna stolica.

SKAKANJE U VREĆAMA

Djeca su raspoređena u kolone. Svaka ekipa ima platnenu vreću u kojoj skaćući dolazi do mete i obilazi ju te se vraća natrag i predaje vreću sljedećem. Pobjednik je ekipa koja prva obavi zadatak.

SLONOVSKI NOGOMET

Djeca formiraju krug te rašire noge koliko je potrebno da su stabilni u stojećem položaju, a da pritom dodiruju stopala susjednih igrača. Prsti na rukama su prekriveni, a ruke ispružene i služe za guranje lopte po podu s ciljem postizanja pogotka (guranje lopte kroz noge igrača). Igra se može igrati na ispadanje nakon primljenog gola ili da dijete koje primi gol nastavlja igru tako da se okrene leđima.

GAĐANJE U OBRUČ

Djeca su raspoređena u parove. Parovi su međusobno udaljeni, a između njih nalazi se обруč. Zadatak je pogoditi lopticom unutar obruča i tako dodati lopticu svome paru.

8. ISTRAŽIVAČKI DIO RADA

8.1. CILJI I ZADATCI

Cilj istraživanja je ispitati stavove odgojitelja o kineziološkim igrama te učestalost korištenja kinezioloških igara u svakodnevnom radu s djecom rane i predškolske dobi. Također se ovim istraživanjem želi odgojitelje potaknuti na promišljanje o dobrobitima za cjelokupan rast i razvoj djece rane i predškolske dobi koje se ostvaruju kineziološkim igrama. Istraživanje se provodilo anketnim upitnikom koji je bio anonimn, a prikupljeni podatci analizirat će se cjelovito u nastavku. Istraživanje započinje formalnim pitanjima, a to su spol osobe, radno iskustvo u dječjem vrtiću, stupanj obrazovanja i trenutna skupina u kojoj odgojitelj radi. Nakon formalnih pitanja slijede pitanja u kojima se ispituje stav odgojitelja o važnosti kinezoloških igara u dječjem vrtiću te učestalosti korištenja kinezioloških igara u tjednim planovima aktivnosti.

8.2. METODA ISTRAŽIVANJA

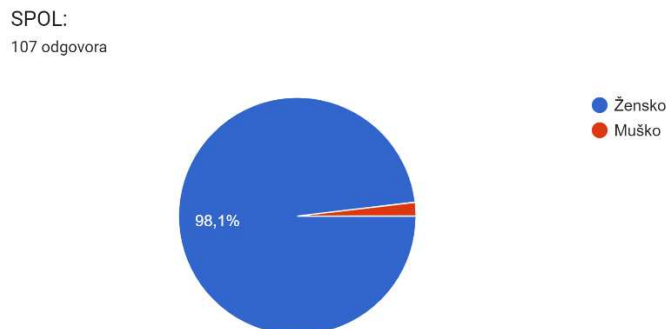
Istraživanje se provelo anketnim upitnikom izrađenim u Google Forms obrascu. Razdoblje provođenja anketiranja trajalo je od svibnja 2024. do lipnja 2024. godine. Uzorak ispitanika su odgojitelji, a sudjelovalo ih je 107. Anketom su ispitana mišljenja, stavovi i informiranost odgojitelja o kineziološkim igrama te o njihovom održavanju u predškolskim ustanovama.

8.3. POSTUPCI I MJERNI INSTRUMENTI

Instrument istraživanja bio je anketni upitnik, a svi podatci su prikupljeni postupkom anketiranja. Anketiranje je bilo provedeno isključivo u svrhu pisanja diplomskog rada. Anketni upitnik sastoji se od šesnaest pitanja zatvorenog tipa te tri pitanja otvorenog tipa, a odnosi se na provođenje kinezioloških igara u dječjem vrtiću čime su odgojitelji imali pravo navesti koje igre su proveli te koliko puta. Anketiranje je bilo anonimno. Istraživanjem se željelo doći do idućih saznanja: smatraju li odgojitelji da su kineziološke igre važne za rast i razvoj djece rane i predškolske dobi, koliko često ih provode u skupini, koje igre najviše provode u radu s djecom te da li je potrebno stručnu usavršavanje na temu kinezioloških igara.

8.4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

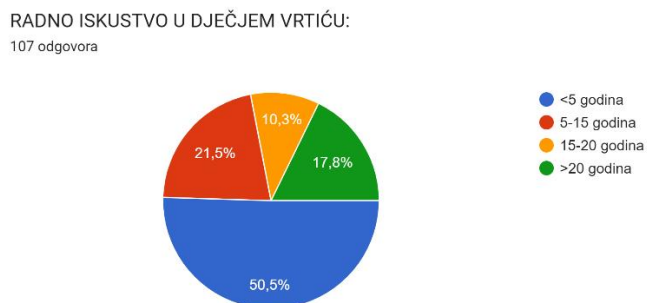
Prvo anketno pitanje odnosi se na spol ispitanika.

Slika 1. Anketno pitanje - spol

Na prvo pitanje anketnog upitnika koje se odnosi na spol odgovorilo je 107 ispitanika od kojih je 105 ispitanika (98,1%) odgovorilo da je ženskog spola, a 2 ispitanika (1,9%) da je muškog roda.

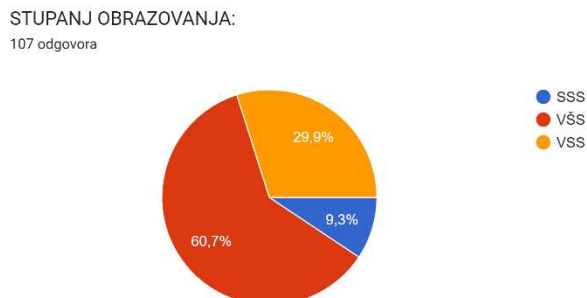
Drugo anketno pitanje odnosi se na radno iskustvo u dječjem vrtiću.

Slika 2. Anketno pitanje – radno iskustvo u dječjem vrtiću

Odgovorilo je 107 ispitanika. Od ukupnog broja, 54 ispitanika (50,5%) ima manje od 5 godina radnog staža, 23 ispitanika (21,5%) ima od 5 do 15 godina, 11 ispitanika (10,3%) ima od 15 do 20 godina radnog staža, dok 19 ispitanika (17,8%) ima više od 20 godina radnog staža.

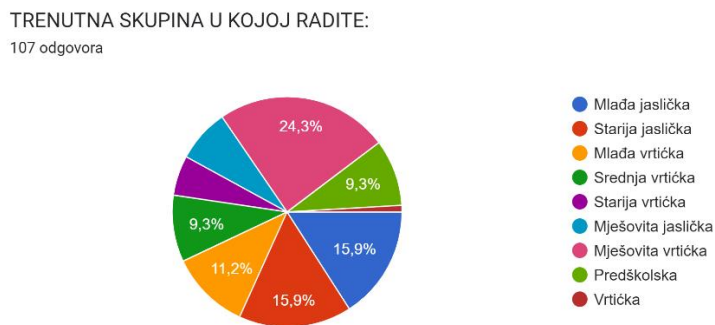
Treće anketno pitanje odnosi se na stupanj obrazovanja ispitanika.

Slika 3. Anketno pitanje – stupanj obrazovanja

Najviše je sveučilišnih prvostupnika ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (VŠS) njih 65 (60,7%), dok je magistara ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (VSS) 32 (29,9%). Ispitanika sa srednjom stručnom spremom (SSS) je 10 (9,3%).

Četvrto anketno pitanje odnosi se na trenutnu skupinu u kojoj ispitanici rade.

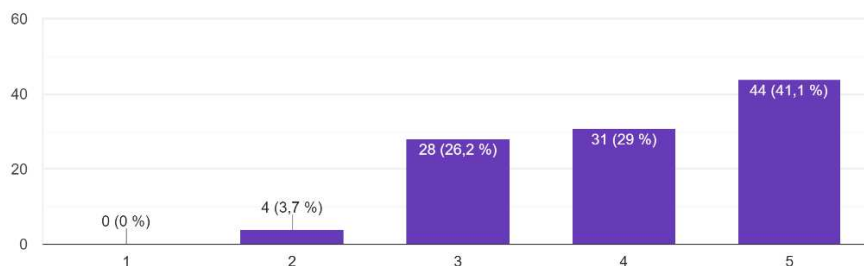
Slika 4. Anketno pitanje – skupina rada

Od ukupno 107 ispitanika, njih 17 (15,9%) radi u mlađoj jasljučkoj skupini, a u starijoj jasljučkoj radi isto njih 17 (15,9%). U mlađoj vrtičkoj radi 12 ispitanika (11,2%), u srednjoj vrtičkoj radi njih 10 (9,3%), dok u starijoj vrtičkoj skupini radi 6 ispitanika (5,6%). U mješovitoj jasljučkoj radi 8 ispitanika (7,5%), a u mješovitoj vrtičkoj radi 26 ispitanika (24,3%). U predškolskoj skupini radi 10 ispitanika (9,3%).

Peto anketno pitanje odnosi se na to da li su današnja djeca manje tjelesno sposobna od prijašnjih generacija.

DANAŠNJA DJECA SU MANJE TJELESNO SPOSOBNA OD PRIJAŠNJIH GENERACIJA?

107 odgovora

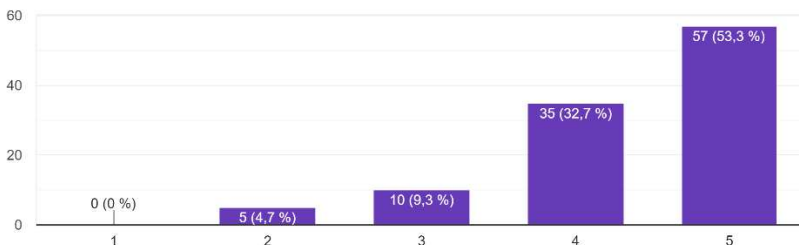
Slika 5. Anketno pitanje - današnja djeca su manje tjelesno sposobna od prijašnjih generacija?

Na ovo pitanje odgovorilo je 107 ispitanika, većina ispitanika, njih 44 (41,1%) u potpunosti se slaže s tvrdnjom. Njih 31 (29%) slaže se s tvrdnjom, a 28 ispitanika (26,2%) niti se slaže niti se ne slaže s navedenom tvrdnjom. Ne slaže se s tvrdnjom 4 ispitanika (3,7%), dok onih koji se u potpunosti ne slažu nije bilo.

Šesto anketno pitanje odnosi se na to da li upotreba medija utječe na fizičku sposobnost djeteta.

UPOTREBA MEDIJA UTJEČE NA FIZIČKU SPOSOBNOŠT DJETETA?

107 odgovora

Slika 6. Anketno pitanje - upotreba medija utječe na fizičku sposobnost djeteta?

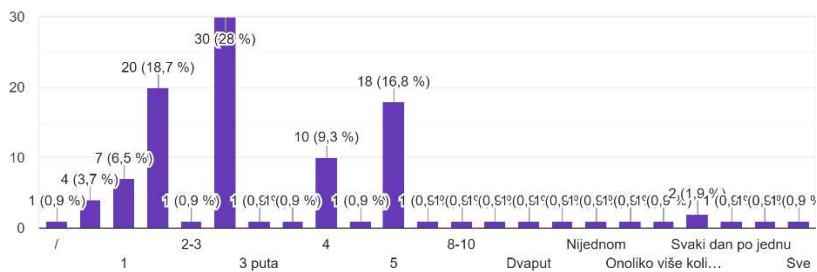
4 kineziološke igre, također 9 ispitanika (8,4%) provelo je 1 kineziološku igru, dok 4 ispitanika (3,7%) nije provelo ni jednu kineziološku igru.

Deveto pitanje nadovezuje se na prethodno pitanje. Tražilo se od ispitanika da navedu neke od kinezioloških igara koje su provodili u prethodnom tjednu. Od 107 ispitanika, njih 102 je navelo primjere. Većina ispitanika navela je poligon te igre s loptom (40) , zatim glazbene stolice (32). Spominju se razne igre kao što su ledena baba, ide maca oko tebe, boc, boc, iglicama, boje, vjetar, kipovi, natjecateljska igra „tko će prije“, školica, poplava, uhvati balon, roda i žabe, ptičice u gnijezdu, slonovski nogomet, lija i guske, gađanje u obruč, skaknje u vrećama, gusjenica, lisica i zeko, balon u zraku, dan-noć, žabice u kućice, zmijica, ptice i dr.

Deseto pitanje odnosi se na broj kinezioloških igara prilagođene dobi djeteta provedeni u prošlom tjednu.

KOLIKO STE PUTA U PROŠLOM TJEDNU PROVELI KINEZIOLOŠKE IGRE PRILAGOĐENE DOBI DJETETA?

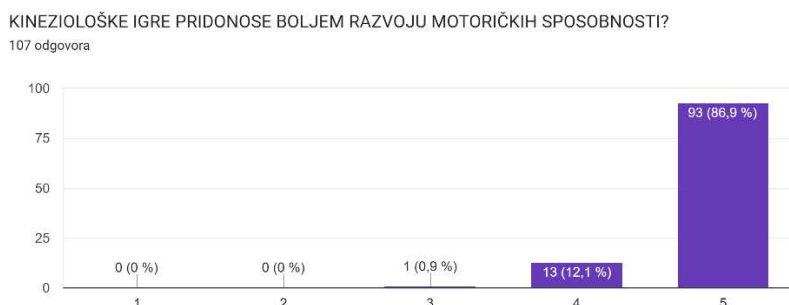
107 odgovora

Slika 9. Anketno pitanje - koliko ste puta u prošlom tjednu proveli kineziološke igre prilagođene dobi djeteta?

Kineziološke igre prilagođene dobi djeteta najviše su provedene 8-10 puta, proveo ih je jedan ispitanik (0,9%). Najveći broj ispitanika, njih 30 (28%) proveli su 3 kineziološke igre. Dvadeset ispitanika proveli su dvije kineziološke igre. Pet kinezioloških igara provelo je 18 ispitanika (16,8%), a 4 igre njih 10 (9,3%). Jednu igru povelu je 7 ispitanika (6,5%), a niti jednu njih 4 (3,7%).

Jedanaesto pitanje odnosi se na to da li kineziološke igre pridonose boljem razvoju motoričkih sposobnosti.

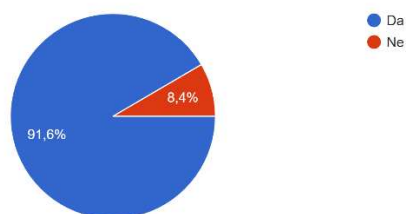

Slika 10. Anketno pitanje - kineziološke igre pridonose boljem razvoju motoričkih sposobnosti?

Većina ispitanika 93 (86,9%) u potpunosti se slaže s tvrdnjom. Dok 13 ispitanika (12,1%) se slaže, a 1 ispitanik (0,9%) niti se slaže niti se ne slaže s navedenom tvrdnjom. Ispitanika koji se ne slažu ni u potpunosti ne slažu nije bilo.

Dvanaesto pitanje ispituje smatraju li ispitanici da kineziološke igre treba svakodnevno koristiti u radu s djecom.

SMATRATE LI DA KINEZIOLOŠKE IGRE TREBA SVAKODNEVNO KORISTITI U RADU S DJECOM?
107 odgovora

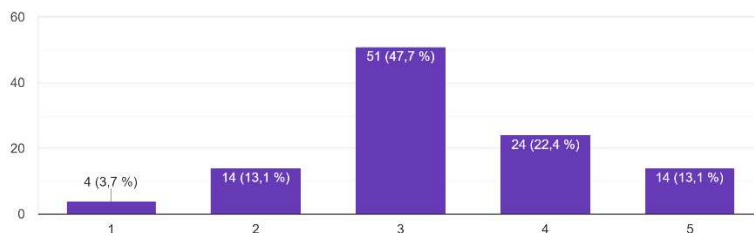
Slika 11. Anketno pitanje – smatrate li da kineziološke igre treba svakodnevno koristiti u radu s djecom?

Od 107 ispitanika, 98 (91,6%) odgovorilo je potvrdno, tj. da se slaže s tvrdnjom, dok 9 ispitanika (8,4%) se ne slaže s navedenom tvrdnjom.

Trinaesto pitanje ispituje koriste li ispitanici kineziološke igre u dovoljnoj mjeri.

KORISTITE LI KINEZIOLOŠKE IGRE U DOVOLJNOJ MJERI?

107 odgovora

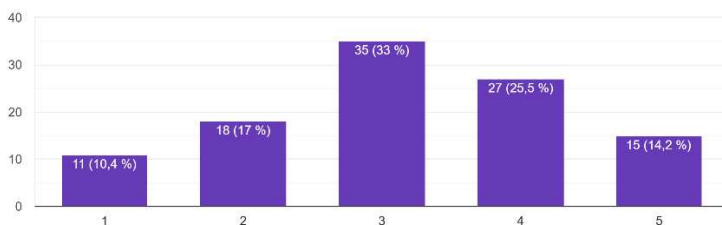
Slika 12. Anketno pitanje - koristite li kineziološke igre u dovoljnoj mjeri?

Na ovo pitanje 14 ispitanika 8 (13,1%) se u potpunosti slaže, njih 24 (22,4%) slaže se, a većina ispitanika 51 (47,7%) niti se slaže niti se ne slaže s navedenom tvrdnjom. Četrnaest ispitanika (13,1%) ne slaže se s tvrdnjom, a njih četvero (3,7%) u potpunosti se ne slaže.

Četrnaesto pitanje odnosi se na prostor za provedbu kinezioloških igara.

PROSTOR ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA JE

106 odgovora

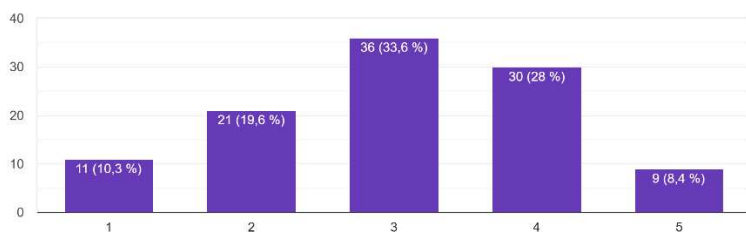

Slika 13. Anketno pitanje - prostor za provedbu kinezioloških igara je?

Na ovo pitanje odgovorilo je 106 ispitanika, 15 ispitanika (14,2%) je odgovorilo da je prostor odličan, da je prostor vrlo dobar odgovorilo je 27 ispitanika (25,5%). 35 ispitanika (33%) odgovorilo je da je prostor niti loš niti dobar. Da je prostor loš odgovorio je 18 ispitanik (17%), a da je vrlo loš njih 11 (10,4%).

Petnaesto pitanje odnosi se na sredstva za provedbu kinezioloških igara.

SREDSTVA ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA SU
107 odgovora

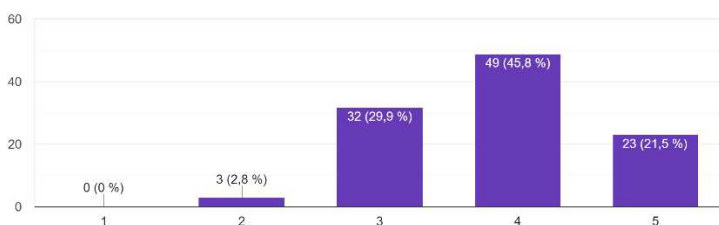

Slika 14. Anketno pitanje - sredstva za provedbu kinezioloških igara su?

Od 107 ispitanika, njih 9 (8,4%) smatra da su sredstva za provedbu kinezioloških igara izvrsna, a 30 ispitanika (28%) da su vrlo dobra. Najviše ispitanika, 36 (33,6%) smatra da su sredstva niti dobra niti loša. Da su sredstva loša smatra 21 ispitanik (19,6%), a da su vrlo loša njih 11 (10,3%).

Šesnaesto pitanje odnosi se na kompetencije za provođenje kinezioloških igara.

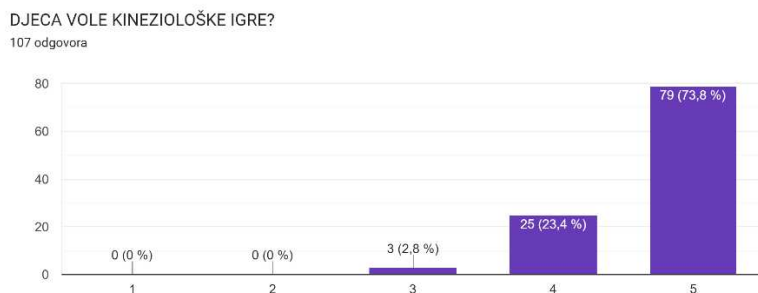
MOJE KOMPETENCIJE ZA PROVOĐENJE KINEZIOLOŠKIH IGARA SU:
107 odgovora

Slika 15. Anketno pitanje – moje kompetencije za provođenje kinezioloških igara su?

Dvadeset i tri (21,5%) ispitanika odgovorilo je da su im kompetencije vrlo dovoljne, dok najviše ispitanika 49 (45,8%) smatra da su dovoljne. Da im kompetencije nisu niti dovoljne niti nedovoljne smatra 32 ispitanika (29,9%), a njih troje (2,8%) smatra da su nedovoljne.

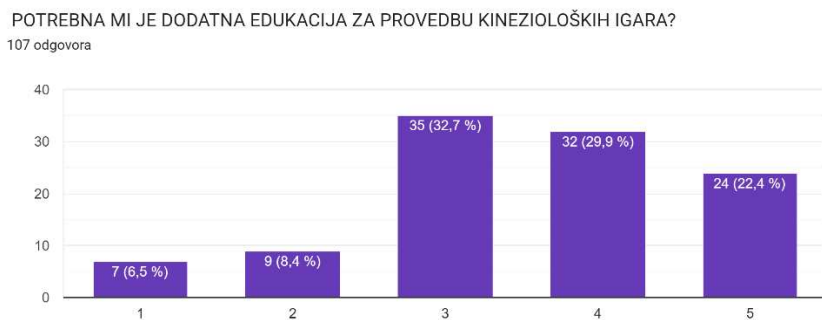
Sedamnaesto pitanje odnosi se na djecu, odnosno vole li djeca kineziološke igre.

Slika 16. Anketno pitanje – djeca vole kineziološke igre?

Najviše ispitanika, njih 79 (73,8%) odgovorilo je da se u potpunosti slažu. Njih 25 (23,4%) odgovorilo je da se slažu, a troje ispitanika (2,8%) odgovorilo je da djeca niti vole niti ne vole kineziološke igre. Ispitanika koji se ne slažu ni onih koji se u potpunosti ne slažu nije bilo.

Osamnaesto pitanje odnosi se na dodatnu edukaciju za provedbu kinezioloških igara.

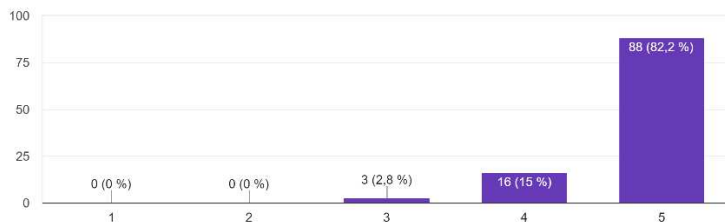

Slika 17. Anketno pitanje - potrebna mi je dodatna edukacija za provedbu kinezioloških igara?

Od 107 ispitanika, 24 (22,4%) u potpunosti se slažu, a njih 32 (29,9%) se slaže da im je potrebna dodatna edukacija. Najviše ispitanika, njih 35 (32,7%) niti se slaže niti se ne slaže s ovim pitanjem. Ne slaže se s ovim pitanjem 9 ispitanika (8,4%), a u potpunosti se ne slažu njih 7 (6,5%).

Devetnесто pitanje ispituje da li je kineziološke igre potrebno uključiti u rad s djecom od najranije dobi.

KINEZILOŠKE IGRE JE POTREBNO UKLJUČITI U RAD S DJECOM OD NAJRANIJE DOBI?
107 odgovora

Slika 18. Anketno pitanje - kineziološke igre je potrebno uključiti u rad s djecom od najranije dobi?

Najviše ispitanika, 88 (82,2%) u potpunosti se slažu, a njih 16 (15%) se slaže da je potrebno kineziološke igre uključiti u rad s djecom od najranije dobi. Samo 3 ispitanika (2,8%) nit se slaž niti se ne slaže s ovim pitanjem. A ispitanika koji se ne slažu niti se u potpunosti ne slažu nije bilo.

8.5. KVANTITATIVNA POTVRDA ISTRAŽIVANJA POMOĆU HI – KVADRAT TESTA

	radno iskustvo	stupanj obrazovanja
KOLIKO STE PUTA U PROŠLOM TJEDNU IMALI KINEZIOLOŠKIH IGARA?	0.0265	0.3923
KOLIKO STE PUTA U PROŠLOM TJEDNU PROVELI KINEZIOLOŠKE IGRE PRILAGOĐENE DOBI DJETETA?	0.2889	0.2539
KORISTITE LI KINEZIOLOŠKE IGRE U DOVOLJNOJ MJERI?	0.3283	0.0745
MOJE KOMPETENCIJE ZA PROVOĐENJE KINEZIOLOŠKIH IGARA SU:	0.0655	0.5117
POTREBNA MI JE DODATNA EDUKACIJA ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA?	0.064	0.0835
KINEZIOLOŠKE IGRE JE POTREBNO UKLJUČITI U RAD S DJECOM OD NAJRANIJE DOBI?	0.2364	0.0845
DANAŠNJA DJECA SU MANJE TJELESNO SPOSOBNA OD PRIJAŠNJIH GENERACIJA?	0.6377	0.8641
KINEZIOLOŠKE IGRE VAŽNE SU ZA DJETETOV RAST I RAZVOJ?	0.4503	0.3703
UPOTREBA MEDIJA UTJEČE NA FIZIČKU SPOSOBNOST DJETETA?	0.6772	0.6487

Tablica 1. Rezultati hi-kvadrat test

Tablica 1. prikazuje rezultate hi-kvadrat testa, tj. testa nezavisnosti kako bi se utvrdilo postoji li povezanost između radnog iskustva i stupnja obrazovanja ispitanika i njihovih odgovora na navedena pitanja. U tablici 1. prikazane su p vrijednosti za sve parove varijabli. Vrijednosti koje su manje od 0.05 označene su crvenom. Za te vrijednosti na razini značajnosti od 5%, nul hipoteza se može odbaciti, odnosno može se zaključiti kako postoji povezanost između npr. duljine radnog iskustva ispitanika i broja kinezioloških igara koje su proveli u prošlom tjednu. U tablici 1. p

vrijednosti koje su veće od 0.05, a manje od 0.1 označene su žutom. Za te vrijednosti na razini značajnosti od 10%, može se zaključiti da postoji povezanost npr. između stupnja obrazovanja i korištenja kinezioloških igara u dovoljnoj mjeri.

8.6. RASPRAVA

Cilj istraživanja je ispitati stavove odgojitelja o kineziološkim igrama te učestalost korištenja kinezioloških igara u svakodnevnom radu s djecom rane i predškolske dobi. Također se ovim istraživanjem želi odgojitelje potaknuti na promišljanje o dobrobitima za cjelokupan rast i razvoj djece rane i predškolske dobi koje se ostvaruju kineziološkim igrama.

Interpretacijom odgovora dobivenih provođenjem anketnog upitnika, možemo zaključiti da je sudjelovao jedan odgojitelj i 106 odgojiteljica. Većina odgovora dobivena je od odgojitelja koji imaju manje od 5 godina radnog iskustva u dječjem vrtiću 50,5% te imaju višu stručnu spremu 60,7%. Najčešća skupina u kojoj rade je mješovita vrtićka 24,3%. Da su današnja djeca manje tjelesno sposobna od prijašnjih generacija smatra 41,1 % ispitanika. Važno je istaknuti kako je više od polovine ispitanika, njih 53,3% smatra kako upotreba medija utječe na fizičku sposobnost djeteta. Također, veliki postotak ispitanika 86,95% smatra kako su kineziološke igre važne za dječji rast i razvoj. Postotak ispitanika koji su svaki dan u tjednu provodili kineziološke igre je 17,8%, dok 3,7% nije provelo ni jednu. Na pitanje da navedu neke kineziološke igre koje su taj tjedan proveli, ispitanici su dali iduće odgovore: poligon, igre s loptom, školica, ide maca oko tebe, ledena baba, glazbene stolice i dr. Na pitanje koliko su puta u prošlom tjednu proveli kineziološke igre prilagođene djeci, većina ispitanika 28% provela je 3 igre, dok 3,7% ispitanika nije provelo niti jednu. Veliki postotak ispitanika 86,9% smatra kako kineziološke igre pridonose boljem razvoju motoričkih sposobnosti. Na pitanje da li kineziološke igre treba svakodnevno koristiti u radu s djecom većina ispitanika 91,6% odgovorila je potvrdno. Većina ispitanika 47,7% niti se slažu niti se ne slažu s pitanjem da li koriste kineziološke igre u dovoljnoj mjeri, dok se njih samo 13,1% slaže s tim. Što se tiče prostora za provedbu kinezioloških igara 14,2% ispitanika je zadovoljno, a njih 10,4% smatra kako je prostor loš. Također, 8,4% ispitanika ima odlična sredstva za provedbu kinezioloških igara, dok 10,3% ima jako loša sredstva.

Kompetencije za provođenje kinezioloških igara samo 21,5% smatra da su vrlo dovoljne, dok onih koji smatraju da nisu dovoljne nema. Što se tiče dodatne edukacije za provođenje igara 22,4% smatra da im je potrebna, dok 6,5% ispitanika smatra da im edukacija nije potrebna. Veliki postotak ispitanika 73,8% smatra kako djeca vole kineziološke igre. Također, većina ispitanika 82,2% smatra kako je potrebno kineziološke igre uključiti u rad s djecom od najranije dobi.

9. ZAKLJUČAK

Igra zauzima važnu ulogu u djetinjstvu svakog djeteta. To je način na koji uči i istražuje svijet oko sebe, gradi identitet i razvija odnose s okolinom. Kroz igru dijete razvija kognitivne, socijalne i emocionalne vještine. Djeca vole biti u pokretu, a upravo je kretanje neizostavni dio života.

Kineziološke igre imaju poseban značaj jer objedinjuju fizičke aktivnosti s elementima spontane igre, kreativne igre, igre s pravilima i igre pretvaranja. Pozitivno utječe na veliki broj morfoloških, motoričkih i funkcionalnih obilježja djeteta. Odgojitelji kao kompetentne osobe moraju znati odabrati igru za svako dijete u skladu s njegovim sposobnostima i mogućnostima. Također, važno je posvetiti pažnju i lokaciji na kojoj se odvijaju igre. Svi oblici igri i vježbi djeci moraju biti predstavljeni na njima jasan i jednostavan način te na kraju svake igre mora biti jasno objašnjeno tko je pobjednik. Važno je i da odgojitelj bude kreativan i spontan kako bi na razne načine pokazao djeci kineziološke igre. Ako ih na zanimljiv način prikaže djeci, djeca će ih još radošnije igrati i uživati u njima.

Rezultati provedenog istraživanja pokazali su kako veliki broj odgojitelja kineziološke igre smatra važnim za tjelesni rast i razvoj djece rane i predškolske dobi te da one pridonose boljem razvoju motoričkih aktivnosti. Također, većina odgojitelj ih provodi vrlo često u svom odgojno-obrazovnom radu u predškolskoj ustanovi. Rezultati su pokazali i da veliki broj djece voli i uživa u kineziološkim igrama kao što su školica, ledena baba, glazbene stolica i dr.

LITERATURA

1. Došen – Dobud, A. (2016). Dijete – istraživač i stvaralac: igra, istraživanje i stvaranje djece rane i predškolske dobi. Zagreb: Alinea.
2. Duran, M. (1995). Dijete i igra. Zagreb: Naklada Slap.
3. Findak, V. (1995). metodika tjele i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju. Zagreb: Školska knjiga.
4. Findak, V. i Delija, K. (2001). Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju. Zagreb: Edip.
5. Findak, V. i Prskalo, I (2004). Kineziološki leksikon za odgojitelje. Petrinja: Visoka učiteljska škola.
6. Goldberg, S. (2003). Razvojne igre za predškolsko dijete. Lekenik: Ostvarenje.
7. Grgec-Petroci, V., Vranko, M., Rebac, J. (2009). Igra i dijete, dijete i igra. Zagreb: Obiteljski centar grada Zagreba.
8. Ivanković, A. (1971). Fizički odgoj djece predškolske dobi. Zagreb: Školska knjiga.
9. Klarin, M. (2017). Psihologija dječje igre. Zadar: Sveučilište u Zadru.
10. Kosinac, Z. (2011). Morfološko-motorički i funkcionalni razvoj djece uzrasne dobi od 5. do 11. godine. Split: Savez školskih športskih društava.
11. Lazar, M. (2007). Igra i njezin utjecaj na tjelesni razvoj. Đakovo: Tempo.
12. Lorger, M. , Findak, V., Prskalo, I. (2013). Kineziološka metodika – vježbe. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilište u Zagrebu.
13. Neljak, B. (2009). Kineziološka metodika u predškolskom odgoju. Zagreb: Kineziološki fakultet.
14. Pejčić, A. (2005). Kineziološke aktivnosti za djecu predškolske i rane školske dobi. Rijeka: Visoka učiteljska škola u Rijeci.
15. Pejčić, A. i Trajkovski, B. (2018). Što i kako vježbati s djecom u vrtiću i školi. Rijeka: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
16. Petrić, V. (2019). Kineziološka metodika u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Rijeka: Učiteljski fakultet Sveučilište u Rijeci.
17. Prskalo, I. (2004). Osnove kineziologije. Petrinja: Visoka učiteljska škola.

18. Starc, B., Čudina Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
19. Trajkovski, B. (2022). Kineziološke aktivnosti predškolske djece. Zagreb: Školska knjiga.
20. Yawkey, T. D. i Pellegrini, A. D. (2018). Child's play: developmental and applied. New York, NY:Routledge.
21. Dječji vrtić Ploče: <https://www.djecji-vrtic-ploce.hr/dijete-i-igra/>

PRILOG

ANKETNI UPITNIK O STAVOVIMA I UČESTALOSTI KORIŠTENJA KINEZIOLOŠKIH IGARA U SVAKODNEVNOM RADU S DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Poštovane kolegice i kolege,

pred Vama se nalazi anketni upitnik kojim se žele ispitati stavovi te učestalost korištenja kinezioloških igara u svakodnevnom radu s djecom rane i predškolske dobi. Istraživanje je u potpunosti anonimno, a rezultati će se koristiti isključivo u svrhu istraživanja diplomskog rada. Ovim putem Vas molim da izdvojite nekoliko minuta vremena te ispunite ovaj upitnik.

Unaprijed zahvaljujem na izdvojenom vremenu i suradnji!

1. SPOL:

- M
- Ž

2. RADNO ISKUSTVO U DJEČJEM VRTIĆU:

- <5 godina
- 5-15 godina
- 15-20 godina
- >20 godina

3. STUPANJ OBRAZOVANJA:

- SSS
- VŠS
- VSS

4. TRENUTNA SKUPINA U KOJOJ RADITE:

- JASLIČKA
- VRTIČKA
- MJEŠOVITA
- PREDŠKOLSKA

5. DANAŠNJA DJECA SU MANJE TJELESNO SPOSOBNA OD PRIJAŠNJIH GENERACIJA?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM

- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

6. UPOTREBA MEDIJA UTJEČE NA TJELESNU SPOSOBNOST DJETETA?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

7. KINEZIOLOŠKE IGRE VAŽNE SU ZA DJETETOV RAST I RAZVOJ?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

8. KOLIKO STE PUTA U PROŠLOM TJEDNU IAMLI KINEZIOLOŠKU IGROU?

- _____ (UNESITE BROJ)

9. NAVEDITE KOJE:

10. KOLIKO SATE PUTA U PROŠLOM TJEDNU PROVELI KINEZIOLOŠKE IGRE PRILAGOĐENE DOBI DJETETA?

- _____ (UNESITE BROJ)

11. KINEZIOLOŠKE IGRE DOPRINOSU BOLJEM RAZVOJU MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM

- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

12. SMATRATE LI DA KINEZIOLOŠKE IGRE TREBA SVAKODNEVNO KORISTITI U RADU S DJECOM?

- DA
- NE

13. KORISTITE KINEZIOLOŠKE IGRE U DOVOLJNOJ MJERI?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

14. PROSTOR ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA JE

- VRLO LOŠ
- LOŠ
- NITI DOBAR NITI LOŠ
- DOBAR
- IZVRSTAN

15. SREDSTVA ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA SU

- VRLO NEDOVOLJNA
- NEDOVOLJNA
- NITI DOVOLJNA NITI NEDOVOLJNA
- DOVOLJNA
- VRLO DOVOLJNA

16. MOJE KOMPETENCIJE ZA PROVOĐENJE KINEZIOLOŠKIH IGARA SU:

- VRLO NEDOVOLJNE
- NEDOVOLJNE
- NITI DOVOLJNE NITI NEDOVOLJNE

- DOVOLJNE
- VRLO DOVOLJNE

17. DJECA VOLE KINEZIOLOŠKE IGRE?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

18. POTREBNA MI JE DODATNA EDUKACIJA ZA PROVEDBU KINEZIOLOŠKIH IGARA?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM

19. KINEZIOLOŠKE IGRE JE POTREBNO UKLJUČITI U RAD S DJECOM OD NAJNRANIJE DOBI?

- 1 – NIKAKO SE NE SLAŽEM
- 2 – NE SLAŽEM SE
- 3 – NITI SE SLAŽEM NITI SE NE SLAŽEM
- 4 – SLAŽEM SE
- 5 – U POTPUNOSTI SE SLAŽEM